વર્ષ-૨૦૨૫ ના છેલ્લા અઠવાડિયામાં

યાત્રધામ દ્વારકામાં સહેલાણીઓનો સૈલાબ

(તસ્વીરઃ રવિ બારાઈ)

દ્વારકા તા. ૨૯: હાલમાં ચાલી રહેલા નાતાલના મીની વેકેશનના સમયગાળામાં આજથી શરૂ થયેલા વર્ષ ૨૦૨૫ ના અંતિમ વિકેન્ડમાં યાત્રાધામ દ્વારકામાં દર્શનાર્થીઓની ભારે ભીડ જોવા મળી હતી.

વહેલી સવારથી જ દ્વારકાધીશ મંદિર તેમજ ગોમતી ઘાટ પર દર્શનાર્થીઓનો અપેક્ષિત ભીડ સામે સુચારૂ આયોજન હેતુ જગત મંદિરના છપ્પન સીડી સ્વર્ગ દ્વારથી એન્ટ્રી અને મોક્ષ દ્વારથી એકઝિટની વ્યવસ્થા ગોઠવવામાં આવી છે.

દ્વારકાના કીર્તિ સ્તંભથી જગતમંદિર અને તેની આસપાસના તમામ પ્રમુખ રસ્તાઓમાં ટુરીસ્ટનો ભારે પ્રવાહ જોવા મળ્યો હતો.

જી.જી. હોસ્પિટલમાં કાર્યક્રમ યોજાયો

ગુરૂદ્વારામાં ગુરૂ ગોબિંદસિંઘજીની જન્મ જયંતીની કરાઈ ઉજવણી

(તસ્વીરઃ પરેશ ફલીયા)

જામનગરના ગુરૂદ્વારામાં ગુરૂ ગોબિંદસિંઘજીની ૩૫૯મી જન્મ જયંતીની ઉજવણી કરવામાં આવી હતી. આ પછી ગુરૂદ્વારાથી જી.જી. હોસ્પિટલ સુધી શોભાયાત્રા નીકળી હતી અને જી.જી. હોસ્પિટલમાં ગુરૂ ગોબિંદસિંઘજીની તસ્વીરને ફૂલહાર કરી નતમસ્તક વંદન કર્યા હતાં. આ સમયે શિખ સમાજના ભાઈઓ, જી.જી. હોસ્પિટલના તબીબી અધિક્ષક ડો. દિપક તિવારી, મેડિસીન વિભાગના વડા ડો. અજય તન્ના, આરએમઓ પ્રમોદ સકસેના વિગેરે ઉપસ્થિત રહ્યા હતાં. આ પછી ગુરૂદ્વારામાં સહેજ પાઠની સમાપ્તિ કરવામાં આવી હતી. ગંગાનગરના ભાઈ સાહેબ ગગનદિપસિંહ ઉપસ્થિત રહ્યા હતાં. તેમણે ૧૧-૩૦ થી ૧-૩૦ સુધી શબ્દ કીર્તન કર્યું હતું. સાથે ગુરુ કા લંગરનું પણ આયોજન થયું હતું.

જામ્યુકોની ટીમે ભેંસને પકડીઃ રખડતા ઢોરને પકડવાના નાટકોની પોલ ખુલી

બોલો... હવે ભરબજારે ભેંસ ભટકાતા ચાર વાહનચાલકોને ઈજાઃ નગરમાં જાગી ચર્ચા

(તસ્વીરઃ નિર્મલ કારીયા)

જામનગર તા. ૨૯: જામનગરમાં રસ્તે રઝળતા ઢોરનો ત્રાસ અસહ્ય છે. ગઈકાલે પંચેશ્વર ટાવર વિસ્તારમાં એક ભેંસને કોઈ તકલીફ થતા ચારેક વાહનને હડફેટે ચઢાવ્યા હતાં. આખરે મહાનગરપાલિકાની ટીમે આ ભેંસને પકડી પાડી હતી.

જામનગરના માર્ગો ઉપર ગાય-ખૂંટિયા અડીંગો જમાવી સતત બેઠા રહે છે. આવા ઢોર સામે પગલાં લેવા તંત્રનો પનો ટૂંકો પડે છે, જો કે સમયાંતરે ઢોર પકડવાની ઝુંબેશના નાટકો થાય છે, પરંતુ તેનું કોઈ પરિણામ મળતું નથી.

પરંતુ ગઈકાલે એક ભેંસએ ઉપાડો લીધો હતો. પંચેશ્વર ટાવર પાસે ચારેક જેટલા વાહનોને ભેંસે હડફેટમાં લેતા તેમના ચાલકોને સામાન્ય ઈજા પહોંચી હતી.

આખરે મહાનગર પાલિકામાં જાણ કરવામાં આવતા તેની ટીમ આવી પહોંચી હતી અને ભેંસને પકડી પાડી હતી.

જામનગરમાં રસ્તે આવતા ઢોરને કાબૂમાં રાખવામાં નહીં આવે તો આવા અકસ્માતોના બનાવો બનતા જ રહેશે.

ધ્રોલના હરીપર પાસે

ગોરડીયા હનુમાનજી મંદિરનો જિર્ણોદ્ધારઃ તા. ૧ થી ૩ જાન્યુઆરી સુધી પ્રાણ પ્રતિષ્ઠાઃ ધર્મોત્સવ

ધ્રોલ તા. ૨૯: ધ્રોલના હરીપર પાસે શ્રી ગોરડીયા હનુમાનજી દાદા મંદિરનો ભવ્ય પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ ૧ થી ૩ જાન્યુઆરી દરમિયાન મહારૂદ્ર યજ્ઞ અને ધર્મોત્સવનું આયોજન કરવામાં આવ્યું છે.

ધ્રોલ નજીક હરીપર ગામની સીમમાં બિરાજમાન અને અનેક શ્રદ્ધાળુઓની આસ્થાના કેન્દ્ર સમાન શ્રી ગોરડીયા હનુમાનજી મંદિરનો આશરે ૧.૫૦ કરોડના ખર્ચે ભવ્ય જિર્ણોદ્ધાર કરવામાં આવ્યો છે. આ નૂતન મંદિરના નિર્માણ પ્રસંગે આગામી તા. ૧/૧/૨૦૨૬ થી ૩/૧/૨૦૨૬ સુધી ત્રિ-દિવસીય મૂર્તિ પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ, શિખર પૂજન તથા સહ મહારૂદ્ર યજ્ઞનું ભવ્ય આયોજન કરવામાં આવ્યું છે. સંવત ૨૦૮૨ના પોષ સુદ-૧ ૩ થી ૧૫ દરમિયાન યોજાનારા આ મહોત્સવમાં દરરોજ અનેકવિધ ધાર્મિક કાર્યક્રમો યોજાશે, જેમાં ૫૧ કુંડી યજ્ઞમાં ૫૧ દંપતીઓ આહુતિ આપશે.

આ ઐતિહાસિક સ્થાનનો મહિમા જણાવતા આયોજકોએ ઉમેર્યુ હતું કે, સંવત ૧૭૫૪ના માગશર સુદ અગિયારસના દિવસે હનુમાનજી દાદા હરીપર-વાગુદડની સીમમાં ગોરડના વૃક્ષ નીચે સાક્ષાત મૂર્તિ સ્વરૂપે પ્રગટ થયા હતા, જેથી તેઓ 'ગોરડીયા હનુમાન' તરીકે ઓળખાયા. ધ્રોલના રાજાના કુંવરને સર્પદંશમાંથી મુક્ત કરવાનો ચમત્કાર પણ આ સ્થાન સાથે જોડાયેલો છે, જેનાથી પ્રસન્ન થઈ તત્કાલીન રાજાએ મંદિર માટે જમીન અર્પણ કરી હતી. અગાઉ ધ્રોલ ઠાકોર સાહેબ જુવાણજી અને ત્યારબાદ ૧૯૧૧માં ડોશી પરિવારે મંદિરનું નિર્માણ કરાવ્યું હતું. હવે વર્ષ ૨૦૨૫-૨૬માં દાદાના પરમ ભક્ત દિનેશભાઈ કાસુંદ્રા દ્વારા પિતૃઓની સ્મૃતિમાં અત્યંત ભવ્ય અને કલાત્મક નૂતન મંદિરનું નિર્માણ કરાયું છે.

ત્રિ-દિવસીય કાર્યક્રમની વિગત મુજબ, ૧ જાન્યુઆરીના વહેલી સવારે ૭:૩૦ કલાકે બાળાઓ દ્વારા શિખરનું ભવ્ય સામૈયું અને શોભાયાત્રા કાઢવામાં આવશે, ત્યારબાદ મંડપ પ્રવેશ અને બ્રાહ્મણ પૂજન સાથે વિધિઓનો પ્રારંભ થશે. પ્રથમ દિવસે રાત્રે ૯ કલાકે ભવ્ય રાસોત્સવ યોજાશે. બીજા દિવસે તા. ૨ જાન્યુઆરીએ ગણપતિ પૂજન અને સ્થાપિત દેવતાઓના પૂજન સાથે યજ્ઞશાળામાં આહુતિઓ અપાશે, જ્યારે રાત્રિના સમયે ખારવાગામના નાટક મંડળ દ્વારા પૌરાણિક નાટક ભજવવામાં આવશે. મહોત્સવના અંતિમ દિવસે તા. ૩ જાન્યુઆરીએ સવારે ૧૦:૩૦ કલાકે સંતો-મહંતોનું સામૈયું કરાશે. બપોરે ૩:૩૦ કલાકે વેદોક્ત મંત્રોચ્ચાર સાથે મૂર્તિ પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા અને મહાઅભિષેક કરવામાં આવશે. ખાસ કરીને સાંજે ૪:૨૮ કલાકે શુભ મુહૂર્તમાં શિખર સ્થાપના અને ૪:૩૦ કલાકે ધ્વજારોહણ વિધિ સાથે મહોત્સવની પૂર્ણાહુતિ થશે.

આ ભગીરથ કાર્યના મુખ્ય યજમાન તેમજ મંદિર અને ભૂમિના દાતા તરીકે જગદીશભાઈ ગોવિંદભાઈ કાસુંદ્રા તથા દિનેશભાઈ ગોવિંદભાઈ કાસુંદ્રા (રામગઢવાળા, હાલ અંકલેશ્વર) સેવા આપી રહ્યા છે. આ ઉપરાંત વિદેશમાં વસતા દાતાઓ તરફથી પણ આર્થિક યોગદાન સાંપડ્યું છે. આ ધાર્મિક પ્રસંગે ધ્રોલ, જોડિયા, પડધરી, ટંકારા, જામનગર અને મોરબી પંથકમાંથી ૧૨ થી ૧૫ હજાર જેટલા ભક્તો ઉમટી પડશે, જેમના માટે ત્રણેય દિવસ મહાપ્રસાદ વ્યવસ્થા રાખવામાં આવી છે. મંદિરના પૂજારી ઈશ્વરલાલ વિઠ્ઠલદાસ અને સ્વયંસેવકો તૈયારીઓને આખરી ઓપ આપી રહ્યા છે.

મહાનગરપાલિકાની કાર્યવાહી

જામનગરમાંથી પ્રતિબંધિત પ્લાસ્ટિક-ઘાસચારાનો જથ્થો જપ્ત

જામનગર તા. ૨૯: જામનગર મહાનગરપાલિકા દ્વારા ચલાવાતી ઝુંબેશ અન્વયે ગત્ સપ્તાહમાં પ્રતિબંધિત પ્લાસ્ટિક અને ઘાસચારાનો જથ્થો જપ્ત કરવામાં આવ્યો હતો.

ગત્ અઠવાડિયા દરમિયાન પ્રતિબંધિત પ્લાસ્ટિકનું વેચાણ કરતા ૪૯ વેપારી/ધંધાર્થીઓને ત્યાંથી પ્લાસ્ટિકનો જથ્થો જપ્ત કરી તેઓ પાસેથી વહીવટી ચાર્જ પેટે રૂા. ૧૨,૮૦૦ ની વસુલાત કરવામાં આવી હતી. ઉપરાંત ૩૮ જેટલા ધંધાર્થીઓ પાસેથી ઘાસચારાનો જથ્થો જપ્ત કરીને તેઓ પાસેથી રૂા. ૧૯,૦૦૦ ના વહીવટી ચાર્જની વસૂલાત કરવામાં આવી હતી.

પશ્ચિમી સંસ્કૃતિના આંધળા અનુકરણ સામે

યુવાવર્ગમાં જાગૃતિ આવે તે માટે ૩૧મી ડિસેમ્બરે રણજીતનગરમાં યોજાશે સુંદરકાંડના પાઠ

જામનગર તા. ૨૯: વર્તમાન સમયમાં યુવાનોમાં લવજેહાદ, ધર્માંતરણ અને પશ્ચિમી સંસ્કૃતિ નું અનુકરણ વધી રહ્યું છે અને તેનું કારણ આપણા ધર્મ પ્રત્યે આપણું કુણું વલણ અને આપણી કામકાજ ની શૈલી છે, વર્તમાન સમયમાં આપણી પાસે આપણા બાળકો માટે ચિંતા છે પણ તેને આપવા કે સમજાવવા માટે સમય નથી, આવનારી પેઢી ધર્મ અને દેવ દર્શન તથા ધાર્મિક કાર્યોને આસ્થાનું સ્થાન કે ધાર્મિક કાર્ય ન સમજતા મોજમજા કરવાનું એક સાધન સમજી રહ્યા છે. વર્તમાન સમયના ૧૨ થી ૨૫ વર્ષ ના કિશોરો અને યુવાનોને ધાર્મિક ગ્રંથ અને ધર્મ પ્રત્યેના પાઠ વોટસઅપ યુનિવર્સિટી ભણાવી રહી છે અને તેનું અનુકરણ થઈ રહ્યું છે, સ્કૂલોમાં ભણતરના ભાર જ એવા છે જે તેમાં હિન્દૂ સંસ્કૃતિ અને ધર્મ પ્રત્યેનું જ્ઞાન આપવું મુશ્કેલ થઈ રહ્યું છે.

આવનાર ૨૫ડિસેમ્બર થી ૩૧ ડિસેમ્બર નાતાલનો તહેવાર છે, જે પશ્ચિમી સંસ્કૃતિ અને તહેવારનો ભાગ છે પરંતુ દુ:ખ સાથે માનવું પડે કે આપણી પ્રજા અને યુવાનો દિવાળી, રક્ષાબંધન, હોળી, ભાઈબીજ, મકરસંક્રાતિ જેવા આપણા ધાર્મિક તેહવારોથી વધુ મહત્વ નાતાલને આપી ૨૫ અને ૩૧ ડિસેમ્બરે પશ્ચિમી ગીતો ઉપર નાચગાન કરી, દારૂ, ડ્રગ્સ અને પ્રતિબંધિત વસ્તુઓનું સેવન કરી અને પશ્ચિમી તહેવારો માનવી રહ્યા છે. આપણી સંસ્કૃતિ અને ધર્મ જાણે હાસિયામાં ધકેલાય રહ્યો છે તેવી પ્રતીત થઈ રહ્યું છે.

વર્તમાન નવયુવાનો અને આવનારી પેઢીઓ માટે આપડો ધર્મ અને સંસ્કૃતિના જાળવણી અને ધર્મ પ્રત્યેની જાગૃતતા કેળવવાના હેતુથી રણજીતનગર વેપારી મંડળ દ્વારા આવનારા ૩૧ ડિસેમ્બર બુધવારની રાત્રે ૧૦ કલાકે, રણજીતનગર, પટેલ સમાજ ચોકમાં આપડા ધર્મની ધરોહર સમાન ભગવાન શ્રી રામના પ્રિય દૂત અજર અમરનું વરદાન મેળવનાર, મહાદેવના રુદ્ર અવતાર શ્રી હનુમાનજી મહારાજના સુંદરકાંડના પાઠનું આયોજન કરવામાં આવ્યું છે. તમામ વેપારીમિત્રો એ પરિવાર અને આડોસ પાડોશી ભાઈઓ બહેનો સાથે આ ધાર્મિક અને સાંસ્કૃતિક કાર્યમાં જોડાવવા જાહેર નિમંત્રણ પાઠવાયું છે. સુંદરકાંડ પશ્ચાત વેપારી મંડળ દ્વારા પ્રસાદી સ્વરૂપે નાસ્તાનું પણ આયોજન કરવામાં આવ્યું છે.

શ્રદ્ધાંજલિ

સ્વ.ભરતભાઈ મુળુભાઈ પાલીયા (લુકબોન્ડ)
સ્વ.તા.૨૪-૧૨-૨૦૨૫ (બુધવાર)

''જે આવીયા જાશે જરૂર, હો ભરતી કે ઓટ
પડી ભરતભા પાલીયા ખલક બધામાં ખોટ''

સદગતની ઉતરક્રિયા તા.૦૨-૦૧-૨૦૨૬, શુક્રવારના રોજ તેમના નિવાસ સ્થાને રાખેલ છે.

લી.

સજ્જનભાઈ મુળુભાઈ પાલીયા (ભાઈ) - રણુભાઈ ઉમેદભાઈ પાલીયા (ભત્રીજા)
અરવિંદભાઈ કાળાભાઈ લાંબા (સાળા) - સ્વ.વિજયભાઈ કાળાભાઈ લાંબા (સાળા)
સંજયભાઈ લાખાભાઈ લાંબા (ભાણેજ)
રાજેશભાઈ લાંબા (જમાઈ) - હરેશભાઈ ગોલ (જમાઈ)
કપીલભાઈ ગોલ (જમાઈ) - જીતેન્દ્રભાઈ રેઠ (જમાઈ)
સંદિપભાઈ નૈયા (જમાઈ) - રાજુભાઈ લાંબા (જમાઈ)
સમસ્ત પાલીયા પરિવાર

સાતમી વાર્ષિક પુણ્યતિથિએ શ્રદ્ધાંજલિ

સ્વ. નટવરલાલ મોહનલાલ પાબારી
સ્વ. તારીખ: ૨૮-૧૨-૨૦૧૮

આંખો હજુ નિહાળે છે તમને, અંતર હજુ પોકારે છે તમને,
સ્મરણ તમારૂ થાય છે અમને, મન મુકીને રડાવે અમને.
શ્રદ્ધાંજલિ અર્પવા ઉપાડી કલમ, આંસુથી ભીંજાય ગયા કાગળ.
પરમકૃપાળુ પરમાત્મા તમારા આત્માને શાંતિ અર્પે એ જ પ્રાર્થના...

લિ.
પાબારી પરિવારના જયશ્રી કૃષ્ણ - જામનગર

ધીરૂભાઈ અંબાણીઃ ગીતાના ઉપદેશને ચરિતાર્થ કરતું જીવન

શ્રીમદ્ ભગવદ્ ગીતા માત્ર ધાર્મિક ગ્રંથ નથી, પરંતુ જીવન જીવવાની કળા શીખવતું શાશ્વત માર્ગદર્શન છે. તેમાં કહેવાયેલા કર્મ, ધૈર્ય, સમત્વ, નેતૃત્વ અને આત્મવિશ્વાસના સિદ્ધાંતો જો આધુનિક ભારતના ઉદ્યોગ જગતના ઇતિહાસમાં કોઈ એક જીવનમાં સાકાર થતાં દેખાય, તો તે છે ધીરૂભાઈ અંબાણીનું જીવન. એક સામાન્ય પરિવારમાં જન્મેલો યુવાન, જેની પાસે ન મૂડી હતી, ન સગાં-સંબંધીનો આધારપણ જેના મનમાં અડગ વિશ્વાસ, અખૂટ સપના અને કર્મમાં અડોલ શ્રદ્ધા હતી. એ જ યુવાન ભારતના સૌથી મોટા ઉદ્યોગ સામ્રાજ્યનો સ્થાપક બન્યો.

સ્વ. ધીરૂભાઈ સાથેના મારા કાર્યકાળમાં મેં જોયેલા અને અનુભવેલા એમના વાણી, વર્તન અને વ્યવહારના ગુણોનું અનુસંધાન શ્રીમદ્ ભગવદ ગીતા સાથે કરવાનો પ્રયત્ન કરૂં છું ત્યારે એમ લાગે છે કે જાણે ધીરૂભાઈ અંબાણીનું જીવન એ ગીતાના શ્લોકોનું જીવંત ભાષ્ય છે. તેમણે સાબિત કર્યું કે આધ્યાત્મિક જ્ઞાન અને વ્યવહારિક જીવન વચ્ચે કોઈ અંતર નથી. જ્યારે કર્મ, કરૂણા, ધૈર્ય અને દૃષ્ટિ એકસાથે ચાલે ત્યારે સામાન્ય માણસ પણ અસાધારણ ઇતિહાસ રચી શકે છે.

શ્રીમદ્ ભગવદ્ ગીતામાં ભગવાન શ્રીકૃષ્ણ અસમંજસમાં સપડાયેલા અર્જુનને ગીતાસાર કહી શકાય તેવો કર્મફળનો સિદ્ધાંત સમજાવતા કહે છે કે,

''કર્મણ્યેવાધિકારસ્તે મા ફલેષુ કદાચન''

અર્થાત્ માનવનો અધિકાર માત્ર કર્મ પર છે, ફળ પર નહીં.

ધીરૂભાઈના જીવનનું કેન્દ્રબિંદુ આ જ સિદ્ધાંત હતો. સફળતા અને નિષ્ફળતાના ડરથી પરે રહીને તેમણે પોતાનું કર્મ કરવા પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કર્યું. યમનમાં નાની નોકરીથી શરૂ કરીને મુંબઈમાં મસાલાની દુકાન અને પછી પોલિયેસ્ટર યાર્ન અને પેટ્રોકેમિકલ્સ સુધીનું સફરનામું, માત્ર કર્મ પર વિશ્વાસ રાખીને રચાયું હતું. ધીરૂભાઈ હંમેશાં કહેતાં કે મોટું વિચારો, ઝડપથી વિચારો અને સમય કરતાં આગળ વિચારો, વિચારો કોઇનો ઇજારો નથી. તેમની દૂરંદેશી અને મોટું વિચારવાની ક્ષમતાને કારણે જ એક જ દિવસે ૧૦૦ જેટલા વિમલ સ્ટોર્સનાં ઉદ્ઘાટન થયાં, જે એક વિક્રમ બની ગયો.

શ્રીમદ્ ભગવદ્ ગીતા આપણને ધૈર્ય શીખવે છે:

''માત્રાસ્પર્શાસ્તુ કૌન્તેય તાંસ્તિતિક્ષસ્વ ભારત''

સુખ-દુ:ખ, લાભ-હાનિ ક્ષણિક છેને સહન કરવાનું શીખ.

ધીરૂભાઈના જીવનમાં આવેલા અનેક સંઘર્ષો અને ચઢાવ-ઉતારથી ભાગ્યે જ કોઇ વાકેફ નહીં હોય. લાઈસન્સ-પરમીટ રાજ, વ્યાવસાયિક હરીફો દ્વારા ઊભી કરવામાં આવેલી અડચણો, શેરબજારના ઉતાર-ચઢાવ, મીડિયા અને તંત્રની શંકા-કુશંકાઓ આ બધાની વચ્ચે તેઓ ક્યારેય હતાશ થયા નહીં. તેમણે દરેક સંકટને ક્ષણિક માન્યું, અંતિમ સત્ય નહીં. આ જ ધૈર્ય તેમને આગળ ધપાવતું રહ્યું. રિલાયન્સ દ્વારા જામનગરમાં વિશ્વની સૌથી મોટી રિફાઇનરી સ્થાપવા માટે જમીન સંપાદનનું કાર્ય હાથ ધરવામાં આવ્યું ત્યારે સ્થાપિત હિતો દ્વારા ઊભી કરવામાં આવેલી અડચણોને કારણે જમીન સંપાદન રદ થયું. છતાં પણ તેમણે હાર માની નહીં અને પોતાના પ્રયત્નો છોડ્યા નહીં. એનું જ પરિણામ છે કે તેઓ ભારતને ઓઇલના નેટ ઇમ્પોર્ટરમાંથી નેટ એક્સપોર્ટર બનાવી શક્યા.

શ્રીમદ્ ભગવદ્ ગીતામાં શ્રીકૃષ્ણએ અર્જુનને જય-પરાજય, સફળતા-નિષ્ફળતામાં સમભાવ રાખવાનો બોધ આપે છે. ધીરૂભાઈ માટે નફો-નુકસાન માત્ર આંકડા હતા, આત્મવિશ્વાસનો માપદંડ નહીં. શેરબજાર ધરાશાયી થયું ત્યારે પણ તેમણે નાના રોકાણકારોને વિશ્વાસ આપ્યો. આ દેશમાં રોકાણ કરો, ભારત પર વિશ્વાસ રાખો. કોઇપણ વ્યક્તિના જીવનમાં આવતા પડકારોને તે કઇ રીતે પોતાની કુનેહ અને કોઠાસૂઝથી તકમાં પરીવર્તીત કરે છે, તેના પર જ તેની સફળતાનો આધાર રહેલો હોય છે. જ્યારે જ્યારે ધીરૂભાઈના જીવનમાં આવા પડકારો આવ્યા ત્યારે નિષ્ફળતાથી ડર્યા વિના તેમણે તેને આગળ વધવા માટેના માઇલસ્ટોનમાં પરીવર્તીત કર્યા. શેરબજારમાં રિલાયન્સના શેરના ભાવ ગગડાવવા માટે કોલકાતા (તે સમયે કલકત્તા)ની બીયર કાર્ટેલે કારસો રચ્યો. પરંતુ ધીરૂભાઈએ તેમને જડબાતોડ જવાબ આપીને પોતાના શેરધારકોનો આત્મવિશ્વાસ વધાર્યો. તેમના હરીફોએ બજારમાં અફવા ફેલાવી કે ધીરૂભાઈને મોટું નુકસાન ગયું છે અને તેઓ લેણદારોને નાણા ચૂકવી શકે તેમ નથી, તેવા સમયે ધીરૂભાઈ સામેથી લેણદારોને પોતાના નાણા લઇ જવા માટે આમંત્રણ આપ્યું અને જે લોકો નાણા લેવા આવ્યા તેમને ચૂકવ્યા પણ ખરા. આ જ કારણે બજારમાં તેમની શાખમાં અત્યંત વધારો થયો અને નાણા ધીરનારા લોકો તેમને સન્માનની નજરે જોતા થયા.

એવી જ રીતે, સફળતામાં પણ છકી ન જવું એ ધીરૂભાઈનો સ્વભાવ હતો. સફળતાની ઇમારતની ટોચ પર રહેવા છતાં તેમના પગ હંમેશાં જમીન પર રહેતા. તેઓ પોતાના ખરાબ સમયમાં સાથ આપનારા વ્યક્તિઓને ક્યારેય ભૂલ્યા ન હતા. આમ સમભાવ જ તેમને લાંબા ગાળાની સફળતા તરફ લઈ ગયો.

ગીતા આત્મવિશ્વાસ વિશે કહે છે:

''આત્મૈવ હ્યાત્મનો બન્ધુરાત્મૈવ રિપુરાત્મનઃ''

માનવ પોતાનો મિત્ર પણ છે અને શત્રુ પણ.

ધીરૂભાઈ અંબાણીનો સૌથી મોટો સહારો હતો-પોતે. તેઓ પોતાના વિચારો પર વિશ્વાસ રાખતા. ઘણી વખત નિષ્ણાતોએ કહ્યું આ શક્ય નથી. પરંતુ ધીરૂભાઈએ પોતાના આત્મવિશ્વાસને ક્યારેય કમજોર થવા દીધો નહીં. તેમના શબ્દકોશમાં ઈમ્પોસીબલ શબ્દ નહોતો. ગીતા જે આત્મઉદ્ધારની વાત કરે છે, તે તેમણે જીવનમાં ઉતારી.

નેતૃત્વના ગુણ અંગે ગીતા સ્પષ્ટ કહે છે:

''યદ્ યદાચરતિ શ્રેષ્ઠસ્તત્તદેવેતરો જનઃ''

શ્રેષ્ઠ વ્યક્તિ જે કરે છે, સમાજ તેને અનુસરે છે.

ધીરૂભાઈ માત્ર ઉદ્યોગપતિ નહોતા, તેઓ પ્રેરક નેતા હતા. તેમણે ભારતીય મધ્યમવર્ગને શેરબજાર સાથે જોડ્યો, જેના કારણે કેટલાય લોકોના સંતાનોના લગ્ન પ્રસંગો સારી રીતે યોજાયા હોવાના અનેક દાખલા છે. રિલાયન્સ માત્ર કંપની નહીં, પણ તેના નામ પ્રમાણે વિશ્વાસનો પર્યાય બની. તેમના કર્મચારીઓ માટે તેઓ માલિક નહીં, માર્ગદર્શક હતા. તેમના નેતૃત્વમાં આદેશ કરતાં પ્રેરણા વધારે હતી જે ગીતા દર્શાવેલા આદર્શ નેતૃત્વનું જીવંત ઉદાહરણ છે.

શ્રીમદ્ ભગવદ્ ગીતા અને ધીરૂભાઈ અંબાણીનું જીવન બન્ને આપણને એક જ સંદેશ આપે છે: ફળની ચિંતા છોડો, કર્મ પર વિશ્વાસ રાખો; સંકટોમાં ધૈર્ય રાખો; આત્મવિશ્વાસ અને નિર્ભયતાથી મોટા સપના જુઓ; અને પોતાના આચરણથી સમાજને દિશા આપો.

આલેખન
પરિમલ નથવાણી
રિલાયન્સ ઇન્ડસ્ટ્રીઝના કોર્પોરેટ અફેર્સ વિભાગના ડાયરેક્ટર અને રાજ્યસભા સાંસદ